

**Posudek bakalářské práce Moniky Kuželové s názvem
Historie, přítomnost a perspektivy univerzit třetího věku v České republice**

Pro naprostou většinu vyspělých zemí je typická postupná proměna demografické křivky ve prospěch starších populačních ročníků. Toto kontinuální stárnutí se zároveň stává prvořadým sociálním, ekonomickým i politickým problémem. Zároveň – v návaznosti na výše uvedený trend – se problematika kvality života starších spoluobčanů ocitá i v centru zájmu teorie a vědy. Česká republika v tomto nepředstavuje žádnou výjimku a v posledních letech jsme mohli zaznamenat celou řadu výzkumů a studií řešících výše uvedené téma. Význačné místo mezi těmito aktivitami pak zaujímá problematika učení (se) a vzdělávání seniorů. Podobným směrem se ubírá i posuzovaná bakalářská práce, jejíž autorka si za cíl zvolila analýzu nabídky univerzit třetího věku v ČR.

Práce má rozsah 72 textových stran a je rozdělena do 6 samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Soupis bibliografických citací obsahuje vysoce nadprůměrný počet 70 pramenů, z toho 7 cizojazyčných, doplňková Bibliografie potom dalších 19 pramenů, z toho 3 cizojazyčné. Jedná se převážně o literaturu odpovídající odborné úrovni a je potěšující, že autorce se podařilo zpracovat většinu dostupných a relevantních pramenů. V celém textu rovněž prokazuje svou schopnost korektně s nimi pracovat a citlivě vybírat vhodné odkazy.

Z celé práce je patrný enormní zájem a osobní zaujetí, jakož i pečlivý přístup autorky. Text rovněž vykazuje solidní stylistickou úroveň a je prost výraznějších formálních či gramatických pochybení. Výjimku potvrzující pravidlo představují občanské nesrovnalosti v diakritice či místy špatně zarovnaný text (např. na str. 9). Na str. 36 pak autorka opomněla v obsahovém popisu sféry dalšího vzdělávání uvést vedle profesního a zájmového i vzdělávání občanské.

Samotný výklad je logicky konstruován od základní terminologie přes demografickou situaci v ČR, problematiku docility seniorů až k samotnému tématu U3V. Autorka důsledně vyhledává oporu v odborných pramenech a dokumentech, sympatická je i snaha podložit většinu uvedených tvrzení statistickými údaji či ilustrativními příklady. Tato pečlivost ovšem místy ústí až v hypertrofii odkazů a citací, což ovšem částečně znesnadňuje orientaci v textu a zároveň dochází k uzurpaci

prostoru tématy, která nelze – v kontextu cíle bakalářské práce – považovat za nezbytná (např. části kapitol 2 nebo 4).

Mezi hlavními pozitivy a přínosy práce bych uvedl ne zcela obvyklou snahu poukázat ne pouze na negativní dopady stárnutí populace, ale i na jeho potenciální přínosy. Podrobně je zachycena i situace U3V v ČR, především pak z hlediska obsahové nabídky. Specifická pozornost je věnována i problematice moderních komunikačních technologií.

Otázky do diskuse:

- 1) Jedním z aktuálně diskutovaných problémů představuje otázka zaměstnatelnosti starších občanů, která se navíc pravděpodobně prohloubí v souvislosti s postupně narůstající hranicí důchodového věku. Jaké by autorka v této souvislosti uvedla přínosy pro zaměstnavatele plynoucí z orientace na zaměstnávání osob vyššího věku?
- 2) Mezi dokumenty věnované otázce seniorské populace jmenuje autorka i Národní program přípravy na stárnutí. Mohla by se zamyslet na jeho aplikací a reálnými dopady?

Z celé práce je zřejmé, že autorka se v dané problematice velmi dobře orientuje, zvládá odbornou terminologii a její poznatky a zkušenosti jsou i osobního rázu. K této práci nemám z formálního ani odborného pohledu žádné připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 10. června 2011

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.